

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Animae Illvstres Ivliae Cliviae Montivm Marchiae
Ravenspurgi Morsae Annexarvmqve Provinciarvm E
Monvmentis Calamo R. P. Theodori Rhay. Societatis Iesv
Redivivae**

Rhay, Theodor

Neobvrgi Ad Danvbium, 1663

September.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10835

verò Reliquias, Templum & Monasterium ab eodem jlluſtriffimo D. Barone R. R. Patribus Conventualibus in Nerſen fundatum, vicinúmque ſacellũ, *New:Jerusalem* cognomento, poſſideant etiamnum me latet; hoc certis auctõribus didici A. R. Exmiúmque Dominum Gerhardum à Venhoven, quinquennalem Syriæ Urbisq̃ Hieroſolymæ incolam, ſancti ſepulchri equitẽ, varijs Palæſtinæ Reliquijs, Novum iſtud ſacellum ad Ideam ſacri ſepulchri à ſe erectum dotãſſe; inſigni provincialium pietatis guſtu & accurſu. *Ex eius Sacelli Diario.*

S E P T E M B E R.

IV.

 Olonia Agrippina & Collegiata B. Virginis Mariæ Reſſenſis, Eccleſia quotannis colit feſtivè Irmgardim, ſeu vt alij Irmtrudim, quarum duas fuiſſe, varij ſentiunt Auctores. Harum priorem A. C. 1010. Eccleſiæ Reſſenſis Collegiatæ fundamenta ieciſſe Annonẽ Comitẽ Daſſeliũ præpoſitum Goſlarienſem, & Epiſcopum Colonienſem eandẽ A. C. M. XI. abſolutam dedicãſſe, eiúſque privilegia diplomate ſuo docent confirmãſſe. Alteram volunt in Necrologio S. Pantaleonis, Irmtrudem vocari, & Hermannii

Hermanni humilis A. C. 982. in nonum S. Ab-
 batis Pantaleonis electi sororem fuisse, & patre
 orbaturum Aspelium Castrum vulgò *Aspell*, &
 Resseuse Oppidum Ecclesiæ Coloniensî; *Such-
 telenum* verò Conuentui Pantaleoneo legâsse;
 & ab anno 1070. ter Romam peregrinabunda
 inuifit. & ut fama constans narrat, quoties ex
 Vrbe rediret, toties campanas suapte impulsas
 adventum meritâque eius indicâsse. Addit scri-
 ptorū nonnemo, illam secundâ in peregrinatio-
 ne cum Pontifici Chirothecam, terrâ ex Cœ-
 meterio XI. mille Virginum plenam obtulisset,
 Caput S. Sylvestri ab eo obtinuisse, illudque ab
 Heriberto Præsule Agrippinensium infinito po-
 puli plausu ac veneratione, publicâ supplicati-
 one honoratum: demum in Hospitali. *Hæc*
portz à se ædificato annis, meritis, virtutibus-
 que plenam extremum diem, iuxta Ioannem
 Molanum 4. Septembris, clausisse, iuxta Ne-
 crologium Cradepolij in Catalogo Episcopo-
 rum Coloniensium 4. Idus Novembris, in quo
 non immeritò sentit hanc cum primâ eandem
 esse, nec distinctam videri Irmgardim ab Irm-
 trude. Maiornm quoque traditione non inter-
 ruptâ circumfertur, illam manibus suis nobile

S 3

illud

illud & prodigiôsæ magnitudinis Quadragesimalè velum Collegiatæ B. Virginis Reffenfis vtriusque testamenti Biblicis figuris insigne confecisse. Hoc indubitatū, rerum Divinarum contemplatione, assiduis jeunijs, vigilijs, precibus, ac magnæ Matris principe studio excelluisse, eique Reffenfè templum erexisse, ut dubium non sit hanc Irmtrudim Virginis ductu cæli templa intrâsse. Sexûs sui miraculum, vtriusque exemplum. Cradepolius, Necrologium S. Pantaleonis.

V.

IOANNI primo eius nominis, Duci autem CLIVÆ II. A. C. 1418. 16. Ianuarij Clivis nato *Belli nomen vel à vestitu Gallico, campanulis seu bellis argenteis tinniente, vel à facie naturâ modestiâque decorâ adhæsit.* A PATRE ADOLPHO proventioris iam ætatis *Susatensi bello præficitur, indonato, quòd THEODORVS Mærſanus Colonienſium Archiepiſcopus Susatum Urbem ADOLPHO clientelarem armis repetere & ſui Iuris facere moliretur; quam IOANNES omnibus ad obſidionem ſuſtinentam diſpoſitis ingreſſus THEODORICI arma intrepidè exſpectavit. Singulis belli præfectis ſtationibus diſtributis, ipſe Budæam ſibi portam tuendam reſervavit*

servavit. Hostem ubi profundâ nocte adesse sensit, suos ad signa vocatos perbrevis, sed efficaci oratione ad fortiter agendum animat: Vrbes nempe non murorum, sed virorum robore propugnandas; neque THEODORICI *triginta, quâ Principum, quâ Comitum auxiliarijs copijs auctû exercitum* ab ipsis formidandum, loco utpotè *animis, ac iustâ causâ superioribus: Mari turbato nauclerum; periculo extremo militem dignosci.* Cælo albescente THEODORVS quinque castella terrea; turres totidem è cespite, ne quâ IOANNES perirumpere, facienda curat; neque segnior IOANNES munimenta madore infirmata, quâ moenium fossæ vadossæ erant, sudibus palissue munit. Neque diu cunctatus THEODORICVS arma suis, & assultum imperat, quo nocte totâ scalis admotis, inter missiles ignes, omnique telorum imbre frustra continuato, prædiariorum virtuti cedere primâ luce Archipræsul est coactus; sed clade suorum irritatus; novis animis nocte in sequente eundem (haud dissimili eventu) instauravit, Oppidanis Saxa, piceas sphaeras, coronas calcem ardentem, alvearia apium fumo irritata, in oppugnantes confertim mittentibus. THEODORICVS fortunâ suorum & clade territus militem

litem ad ultiores insultus invitum conspicatus
 obsidione solutâ IOANNI Monomachiam offert; qui
 renunciari iussit *Alexandrum cum Alexandro, Ioan-*
nē militem cum milite, non cum Clerico unctōque Domini
ex decoro concurrere. Quo militari sarcasmo, ex bel-
 li more sublata monomachia est, milēsque obsidio-
 nis laboribus fractus, Ducis imperio corpora
 diebus aliquot curavit, & militiæ Præfectis
 IOANNES epulum ac munera (fide eorum ac for-
 titudine collaudatâ) dedit, quibus alacriores
 redditi officiales (ut inter amicos & scyphos
 fieri amat) censent discedentis hostis tergum
 premendum. Ioannes verò gnarus non consilio
 minùs quàm gladio bellum geri, negavit mili-
 tem acri obsidione & oppugnatione vel fatiga-
 tum, vel faucium haud magnâ spoliūrum spe
 callidis hostium insidijs temerè exponendum,
 Veteris illius memor esse, *ubi damnum, quàm lucrum*
facere præstet. Ducis prudenti consilio acquie-
 vère univēsi; triduūque ex præsijs, novis au-
 cti copijs Theodoricianos ex belli ordine inse-
 quuntur: legionem quisque suam tribunus, cen-
 turio cohortem præcedebant, signa ferebantur
 explicata cū frequenti tympanorum pulsu: censa
 peditum plurâ milliâ egregiâ sanè manus seu
 corpora

seu corpora spectâres, seu arma, maiôrque in equi-
 tibus & numerus & armorum splendor. In quos
 THEODORICO foederati Tremonienles Nassouio Comite ac Præposito Bonnenli ductore nullo ordine incurrentes, ex insidijs â fronte tergô-
 que cincti, insigni clade aut cæsi aut capti sunt, graviq; lytro redempti. Quâ partâ Victoriâ Clivii per Surlandiam, Angariam, vicinâque Provin-
 ciam omnem infesta signa circumtulerunt, cuncta ferro ac flammâ nullo sacri profaniq; discrimine captâ Kallenhardiâ, pervastârunt, *Wer-
 lasque* ipsas solidâ vi & multo sanguine (præsidia-
 rijs deletis) expugnant. Quâ bellorum tempestate obrutus THEODORICVS ad omnia vigil, fortunam suam inclinatâ &, fatis vrgentibus, nihil hucusq; consilia sua profuisse sentiens, CUSANO NICOLAI Pontificis Legato & Arbitro pacem æquis conditionibus A.C. 1449 obtinuit: nisi quod *Tremonienles* nuper â excursiõe damna vrbi suæ illata vindicare cupidi, primis tenebris ingentib? animis egressi, *Clivios Marcanôs*q; in *Brachelio* pago castra metatos, in altam usque noctem diu paribus animis & armis certando aggressi, vitâ, armis, signis iterum exuti, exemplo suo docuère bellum consilio potius, quàm impetu geri. Postridie *Marcani* spo-
 T lijs

lijs onusti, *Vnnensi in templo* versibus hisce adiectis signa triumphantes affixere:

In *Brachell Vnnenses* Sagittant *Tremonenses*,
 Qui reluctantes & eis mala vulnera dantes,
 Et quoque qui fugerant pelicea multa dederunt.

Ad bella eius alia septem fortunatè gesta pro dignitate celebranda integro volumine opus foret; Heymericium consulat, qui scire illa penitiùs volet; ego *Leonem ex ungue* (institutæ brevitatis memor) ostendero, si *CAROLVM Audacem*, ævo suo *Martis fulmen*, ita multorū añorum locia *IOANNIS arma probâsse* addidero quòd pro opera fidelissimè navatà ipsi A. C. 1473. 2. Augusti, *Gochiam, Duiffliam, Wachtendonckam, Lobitū, Nærgenam, Præfecturam Eltinensem cum Jure Angelicæ Parochiæ. & Embricensi Iurisdictione ad domum usque Kemnade hereditariè possidenda concesserit.* Eo belli motu posito A. C. 1450. singulari recepto illius seculi more *Palastinã* (nemine suorū conscio aut sentiente) *petijt* sex itineris socijs adlectis, *Ioanne ab Alpen, Gosvino Ketteler, Ioanne à Loe, Matthia ab Eill, Helmichio Bentina, Bernhardo Buchs* suo Sacellano. A *Duce Senatùque VENETO honorificè exceptus ipsà Pentecostes mare ingressus*, intra mensem secundis velis *Foppen* delatus, submissis genibus

nibus, oculis manibúsq; cælum versus elevatis, humū CHRISTI sacris vestigijs signatam, unà cum Socijs osculo appresso salutavit. Inde peregrinabundus Hierosolymas aliàq; Christi Monumentis clara loca ad sexaginta pluráque milliaria invisit, à Domino de Crequi Eques SS. SEPVLCHRI renunciatus, quâ dignitate auctus IOANNES, ipse itineris Comites simili honore affecit; ac per Cyprum, Rhodum, Candiam, Neapolim, Romam, cum iisdem reversus, NICOLA O Pontifice ibidem salutato Bruxellas Avunculum visitaturus adiit, à quo lautè benevolèque tractatus, Cliviam demum suam ingressus à Matre, Sorore, Patriâque universà solitis & insolitis lætitijs signis exceptus est. Captâ mentium aliquot quiete, Matris potissimum consilij A. C. 1455. 27 Martij ELISABETHAM IOANNIS Burgundi & Niverfi unicam Filiam duxit, ex quâ IOANNEM, ADOLPHVM, THEODORICVM, PHILIPPVM, ANNAM habuit DUCES famâ & virtute deinde magnos. Urbium, Dynastiârum, Arcium, catalogum ab eodem acquisitarum hic non addo, satis erit indicâsse, A. C. 1444. ab illo susatum, & quinquennio post Sanctenam Clivie adiectam, plurimôsque equestri ordinis Viros (paterno eius affectu captos) arces suas & castra

(homagio præstito) in feuda sponte ipsi obtulisse.

Politico statu firmato Ecclesiasticum quoque formandum sibi putavit; proinde Wertbimiam in Marchia, Hagenbuschum in Clivia, Kendorpium ad Hammonam, plurimâque per Cliviam loca impetratis ab Ordinario Commissarijs reformavit, variisque privilegijs auxit. A. C. 1414. Calcarix R. R. Patribus ex Familia S. Dominici, Wesalia Domui Fratrum, & Veteris Campi Abbatie varias immunitates concessit. Nobilis Collegiata Wischelensis, Conventuumque Stockumensis, Camensis, Embricensis, vetera privilegia eodem anno ritè confirmavit; Vdemij Domini Henrici Raescopij Sanctæ MARIÆ apud Traiectenses Prepositi bono, in primis studiosorum, Patrumque Vallis Gratie A. C. 1456. erectam foundationem publico diplomate ratam habuit. SANCTIS invictissimi Martyris VICTORIS Translationi cū universâ nobilitate IOANNE, PHILIPPO, ENGELBERTO Filijs PRINCIPIBUS & infiniti populi accurrentis ædificatione stipatus interfuit. Eam Festivitatem Heymericius Sanctensium Decanus & Wilhelmus Cusenus studij Calcaricnsis Rector, ambo plurimæ lectionis ac reconditæ literaturæ Viri, prior soluto, posterior ligato stylo celebrârunt

celebrârunt. Ex innumero Apophthegmatū eius numero eximia aliquot & paucula produco:

Fortè â *Cognati sanguinis Duce* rogatus cur ipse subditis suis inuisus, IOANNES VERÒ in deliciis eisdem foret; *id totum ab eius regendi impetu nasci* IOANNES demonstrabat; timor enim temperatus cobibet, inquit; assiduus & acer in vindictam provocat; homo namque animal est tectum, callidum & vafrum; neque unius facile mente regendum. Ut sane maius quiddam sit imperare, quàm imperiti suspiciatur! proinde Regentes videant necesse est, ne legibus fundata Communitas, multiplicatis legibus laboret, aut evertatur: quòd seruum subditi seruitium indecorum nimis ducant, mansuetudini & misericordie universi obtemperent. *Apagē sis & exulet*, reponit ille, *noxia tua ista clementia; bonis nocet, qui malis parcit; uno subinde mandato suppliciorūq; corrigendis.* Ad que modestè Ioannes, *sanguinem, inquit, fundere vereor, cuius nec unicam quidem guttulam formare queo: sepius ad cor fontium turba; at cruor semel effusus nunquam reverti potest.* Ut Principibus sepius puniendi ardor, quàm indulgens & lentus terror obsit. Sape qui ratione non poterant, tempore sanati sunt. Hinc cuidam præfecto suo subditos severiùs tractanti imgeribat, *velle se sibi subiectos amore duci potius quàm*

*timore cogi: summumque gradum malitia esse pra se
ferre Iustitiam, & non esse justum: nec maiorem esse
pestem inter hominum vitia, quam illorum, qui quan-
tò magis fallunt, tantò meliores haberi, & malitiam
voluntate ac mandato Dominorum suorum te-
gere procurant, quibus in aulis vulgatum illud
Arabum adagium notissimum. Omne malum
fieri in Nomine Domini. Frequenter Palatinos
suos monebat ut mansuetè absque passione sub-
ditos tractarent, blandi quid obiurgationibus ad-
miscendo; quòd facilius verba, accipiantur quae molli,
quàm quae asperà ambulent vià; ac diuturnū sit, quod
persuaseris; fluxū, quod coegeris. Hortabatur praecipue ut
omnia Videntis & Vindicantis Dei oculū formidarent:
cuius sancti timoris plena erat familiaris ei &
à se collecta, perque provincias celebrata, oratio:*

O *Æterne DEVS & Pater mi, hinc tanquam
peregrinus vivo ac versor, idcirco ex isto cor-
pore liberari à te cum gaudio desidero, tuòque con-
spectu in caelis frui: Tu ergo move, & calefac fri-
gidam hanc animam, ut nihil praeter te unum amem
& coiam, unicum cordis mei desiderium, & solatium!
Effice praeterea ut aspectabili hoc mundo contempto,
ad invisibile illud ac caeleste gaudium totus anbelem.*

Quibus in pietatis exercitijs annorum 74.

Dux

Dux asthmae immodicæ famis morbo podagra (quam nature sue coniugem dicebat) afflictus, miris patientiæ documentis illustri 5. Septembris A: C. 1482. totâ mente DEO affixus novissimum æternitatis iter, cælumque ingressus est, ubi quod contristet, nihil interveniet; nihil deerit, quod lætificet. Cum ELISABETHA rara & exquisitissima virtutis femina in Clivorum Collegiatâ, consveto Ducum more, depositus. A fato vates Caballinus hoc illum ornat Elogio:

IOANNES Viridi Princeps animosus in ævo,
 Pro seniore tulit fortiter arma Patre.
 Tum pietatis amans Syria loca sacra petivit
 Et Christi ad Tumulum sumpsit Equestre Decus.

VII.

IN Iulia silvâ Altenbouensi, Virginumq; S. GEORGIJ Monasterio, Ordinis Cisterciensis B. REGINÆ, cuius ibidem Sacri cineres in pretio sunt; que suo exemplo plures pariens Virgines & has, & nunquam morituram posteritatem miracula post se reliquit. Fast: Gelen.

X.

Dusseldorpij in Aulico sacrario gloriosa pugna Illustrissime Comitisse MAGDALENÆ Iaponiæ, que flammis pro Christo addicta, palo alligata

*gata, subiectis undique sarmentis ad Nangasachium
A. C. M. DC. XXII. cum alijs eiusdem sanguinis
& sexûs ac IX. è Societate IESV, quorum ca-
put P. CAROLVS Spinola, lento potius igne to-
sta, quàm cremata est. DIGITVS oryſtallinâ
bierotheca inclusus, hodie publicæ venerationi
aulico in Altari exponitur.*

X.

IN Bergico Ducatu, Veteris Montis Cœnobio An-
niuerſarium agunt B. ADOLPHI Comitis Al-
tenani, qui opes quoque, & cetera malorum
incitamenta sine gemitu abdicauit & iam alius
a se ipſo luculentâ hereditate locum iſtum iu-
viſſet, exclamabat: *Domine, nihil habeo niſi ſangui-
nem & me ipſum, quem tibi do. Tu te mihi: ego me tibi*
Hinc ſapientia orandi, ac ſachrimarum dono
fuit excellens, *ſiue cum Deo, ſiue de Deo loqueretur Ei-
dem ſingularis ſanctimonix opinionẽ, obitâ mor-
te coniunctus eſt.* Ex Necrologio.

XII.

IN Werthimia Inſula, Rura Tranſrhenana, B.
GERFRIDI Monasterienſiam ſecundi Episcopi,
qui ſpiritu Apoſtolico nobiliſſimam illam &
populoſam Gentem Chriſtianâ lege, lucẽque
jlluſta-

Illustravit, & proceres cōplures, tam ibi, quàm alibi
Christi Vexillo subiecit. Quibus laboribus immor-
 tuus Prouinciam & Cælum Nominis sui cele-
 britate implevit.

XIV.

Wulfradij, & ad Indam fluvium, SS. COR-
 NELII, & CYPRIANI: quorum prior, dum
 Martis simulachro sacrificare renuit, & *Corpora*
Apostolorum PETRI & PAULI è Catacumbis in
 opportuniorem locum honorificè collocat, tan-
 quam de maiestate reus, *Caput illi Romæ abscissum*
est: Posterior, CYPRIANVS Rhetorum diser-
 tissimus, Carthagiensis etiam creatus Episcopus
 ac plurimis pro religione sudoribus inclytus
 prosperè laboravit, glorioso agone, abscisso
 deinde capite triumphavit sub Valeriano &
 Galieno Principibus, *persecutione octava eodem*
die, quo Romæ CORNELIVS, sed non eodem
 anno, *Gemina Christianitatis & Cali Sidera. Can.*
Mart. & Brev. Roman.

XIV.

IN *Praefectura Nerueniobiana, Premonstratensis in-*
stituti Coenobio ELLEN, milliari infra Marco-
 durum, alterius cuiusdam *expositio Crucis, pre-*

V

segmen

segmen inter navis onera, in mare tempestuosum cum pyxide eiectum, inter medios fluctus, sine latore eò miraculosè translatum est, guttà SANGVINIS CHRISTI mirabiliter & hodie Signatum. Ex sacratio eius loci.

XIV.

IN Montensi Ducatu, præfecturâ Levenburgicâ Pago Rodenkirchen duabus super Coloniam Agrippinam leucis Festum S. MATERNI Trevirensium, Tungerensium, Coloniensium Episcopi, cuius Viscera istic quiescentia, XIV. dierum visitatione populus Coloniensis (secundum faciem Sanctorum iucundus) constanter, unâ cum vicinis accolis celebrat. Vitam huius Episcopi planè admirandam visum est probatissimorum auctorum potiùs; quàm meo calamo legentium oculis exponere vt debitus S. MATERNO constet honos.

Ad genus & eius sanguinem quod attinet, est qui credat fuisse *Filium Viduæ in Naim*, quem *Christus Servator optimus* in ipsa Civitatis, portâ (è qua scilicet efferebatur ad tumulum) & vitæ & matri mœstissimæ reddidit. sit penes auctorem fides, venerandæ & longævæ Antiquitati multa tribuenda.

PETRVM

PETRUM verò ad Christianitatis arcem Romanam sequutus, cum *is* quaquaversum ex ea milites ad *Evangelium gentibus inferendum dimitteret*, intra tres horas EUCHARIUM Episcopum, VALERIVM Diaconum, & MATERNVM Hypodiaconum ad Treviros & omnem Germaniam inferiorem emisit, sub annum à Virginis Partu quinquagesimum secundum. ELEGIÆ (oppidulum est in Vangionibus) MATERNVS ardenti feбри correptus & confectus terræque a socijs mandatus fato suo sodalibus ad PETRVM redeundi ansam dedit, qui baculo suo *ijs tradito, magnâ spe socium resuscitandi factâ, redire viâ, quâ venerant iussit*, & quadagesimo ab MATERNI obitu die imposito *Cadavari Baculo* ad vitam, atque adeò ad susceptam Evangelii propagationem IESV CHRISTI revocârunt, prodigio à seculis vix audito.

Exinde *Trevirensẽ Ecclesiam* instituit rexitque EUCHARIVS annos *viginti tres*; tum eo vitâ functo, VALERIVS. Denique & hoc sublato MATERNVS, sub annum à nato Christo nonagesimum, qui pro eo, quo erat animarum Zelo, etiam excurrit ad *Vbios & Tungros*, quas Ecclesias fundavit & sanctissimè gubernavit annis omnino triginta.

V 2

Cum

Cum verò *Treviros, Tungros, Coloniam* pius *Praeful* simul regeret, ne cui deesset, uno, eodémque *Natalis Domini die, Treviris Primam* sub mediam noctem; *Secundam Coloniae* sub auroram; *Tertiam Tungris* sub meridiem (ad hoc *Angelicâ* manu, ab uno loco in alium deportatus) *Missam & Sacrorum Solemnia celebravit*, cui etiam adiecit à morte aliud prodigium.

Lis erat de Sacris illius Exuvijs, quis eas sibi tolleret: certabant *Agrippini*, apud quos discesserat, certabant & *Treviri, Tungrique*: cùmque nec hi, nec illi cederent, intervenit venerandâ specie senex (Angelus creditus est) qui controversiam huic eventui suavitè permitti. *S. Pontificis* *CORPUS* imponerent *Cymbae*, quæ à littore remota si adverso *Rheno* ferretur, *Treviris* cederet victoria: *Tungris*, si secundo: at si substitisset immota, sacrum depositum *Agrippina* sibi reservaret. Placuit omnibus posita lex; & *Cymba sibi relicta, nemine impellente, in adversos fluctus Trevirensium favore, eniti coepit*, donec in *Roden* (veriùs *Ruen*) *Kirchen* immota stetit. Inde *Visceribus* priùs exemptis, & hìc ad prodigij memoriam conservandam religiosè depositis, *MATERNVS* omnium iudicio *Treviros delatus est*. Vivere inter mortales

les desijt MATERNVS *centenario maior*, A. D. 130. *Cuius doctrinâ & meritis, tres illæ Ecclesie ita firmatæ sunt vt nunquam in fide dubiæ, aut recidivæ, de hæresi semper triumphârint. ita Annales Treviri, Tongri & Colonienſes, & copioſè (de his Episcopatibus & serenissimâ Iuliæ Domino) bene merito suo calamo in Leodiensî Gloria P. Jacobus Lobbetius.* XV.

B. LVTHARDVS, sub *Imp: LOTHARIO, LVDOVICO II. CAROLO CALVO & LVDOVICO III. Cliuia Comes*, non parentum minus, quàm propriâ gloriâ clarus fuit. Quam paulò altiùs repetere operæ pretium erit. *Parentes habuit LVTHARDVS EBERHARDVM BALDERICI octavi Cliuia Comitis Filium; Matrem BERTHAM LVDOVICI Bavaria Ducis Filiam, quos nescias an propriâ an alienâ potiùs, filiorum LVTHARDI, & BERENGARII Tullensis Episcopi virtute sint commendandi, ut iure illud sapientis in illos cadere videatur: gloria Patrum gloria Filiorum; & vice versâ horum gloriâ Parentum alatur.* Quod Novesiensî in templo, vetustissimum erectum monumentum hodie dum totidem lineis apicibusque testatur: Anno Christi 825. Indictione 3. EBERHARDVS Comes & BERTHA Vxor

eius nobilis matrona, LUDOVICI Bavari ut dictum est, filia, nec non LVTHARDVS Comes Clivensis & BERENGARIUS Episcopus Tullensis eorundem filij duas Congregationes Ecclesiarum, unam in Wischell, alteram Novesij, Canonorum & Canonissarum sub GVNTHERO Archiepiscopo Coloniensi ac LUDOVICO Romanorum Imperatore, CAROLI Magni ex LUDOVICO pronepote fundarunt; unde laudabilis ille horum Collegiorum mos profluxit, ut mutuas Ecclesias transeuntes presentijs gaudeant. EBERHARDVS verò hic anno regiminis nono sanctè ut vixit, ita & in fata concessit, A. C. 835, in templo Novesiano & Collegio S. QUIRINI, à se fundato tumulum, ad S. CRUCIS altare reperit, de quo in Tetrastichis ita Streithagerus.

Felix ante alios felix EBERHARDE parentes;

Et meritò Musis commemorande meis.

Te genuisse tuæ satis ad Præconia famæ est;

Et verò tantos, te genuisse Viros;

Parente defuncto, ad extremam usque senectam, abstinentiâ, castimoniâ, patientiâ, reliquisq; virtutibus ita omnibus præluxit, ut passim religiosus audiret, quâ vitæ innocentiam (ut Pigi- us affirmat) promeritus est affinitate stirpis
CAROLI

CAROLI MAGNI & Domûs Cæsareæ decorari ac ARNVLPHI *Imperatoris Filiam* BERTHAM *feminam aequè piam in Vxorem accipere, ex eâque* BALDRICIVM *SUCCESSOREM & SIGFRIDVM virtutum suarû ex asse heredes, relinquere.* LVTHARDVS *verò Abbatia Effendiensi Illustrium Virginum cum ALERIDO IV. Hildesheimensi Episcopo anno 887. & Monasterio in Salenstatt A. D. 877. fundatis, post 44. annorum Imperium A. C. 881. in fata concessit, à morte albo Sanctorum adscriptus; CAPVT eius Ecclesia B. Virginis ab ipso erecta, debitâ veneratione asservat; ut testatur in Martyrologio suo Ioannes Molanus, docens in XV. Septembris festivam eius lucem incidere. Vitâ eius Lovanij Rhythmico, & à Ioanne Melas Clivenfi, metro eleganti typis exscripta est.*

XV.

Publicus cultus S. LUDMILLÆ *Martyris, & Ducissæ Bohemiæ, Ania S. WENZESLAI Martyris, & Educatricis piissima. Hæc Pragæ artibus & iussu nurûs Drachomiræ, Martyrio fortissimè cecidit. Scilicet ut & claudi ad illius Mausoleum resurgerent.*

XV.

Triumphat hoc die B. LOTHARIUS LVDOVICI

DOVICI PII Filius & eiusdem è purgatorijs flammis
XXXIV. anno ab obitu Patris, Redemptor; ac ex
IMPERATORE Romano modestissimus in Prumiensè
MONASTERIO MONACHVS; cui potius nihil
erat, quàm Vitam universam in DEI unius obsequio
ponere. Ex Mart. SS.

XIX.

ADOLPHVS primus Cliviæ Dux totius pro-
pè Europæ sensu Prudens Victoriosusque ha-
bitus, A. C. 1373. Clivis ADOLPHO MARCA-
NO & MARGARITA MONTANA Parentibus na-
tus; horum præcipuâ curâ ad omnem Virtutum Mo-
rûmque elegantiam educatus anno 1399. ROBERTO
Comitis Palatini Bavariæq; Electoris Filiam AGNE-
TEM brevi defunctam; & haud longo inter-
vallo IOANNIS INTREPIDI, Ducis Burgundiæ Filiam
MARIAM duxit, plurimarum virtutum divitiarum-
que Ducem, que Winendalium illi Dominium & tres
Filios IOANNEM, ADOLPHVM, ENGELBERTVM, tri-
ennio non integro Principes tulit, Filiâsque plures.
Sed ut nulla nobis Calum bona vendit, nisi ad pon-
dus alicuius adversitatis, proprio Avunculo Duce
Montano WILHELMO ob dotem MARGARITÆ
Matri, contra pacta connubialia, etiam iurata
negatam

negatam bellum indicere coactus est: ac cum præstare sciret sine bello potius sua repetere pacemque colere, quam dubio Marti sua committere; quâ potuit viâ amicabili dotem *Matris ducisse* postulavit; arma verò dum (æquissimis suis postulatis neglectis) in se cudi non obscure sentiret, milite contracto, vim vi repellere parat. & quia gratâ auctoritate apud externos, gratiâ apud suos valebat, opinione celerius, hosti alienis auxilijs etiam potentissimo iustum exercitum opposuit. Belli aleam WILHELMVS iecit, captisq; aliquot infirmis *Clivia oppidulis* ad *Lupia fontes* confedit; ac *Rheno* postridie transmissis ad *Vetera* seu *Variburgum* biduo castra metatus est, inde omni cum exercitu *Cliviopolim* movit. Id ubi ADOLPHVS ab exploratoribus didicit uti erat in actionibus suis præcellens, ad arma suos convocare imperat, non numero quidem, sed animo (& quod caput est) causa melior. Hostis interea armorum strepitu omnia complevit, Silvâque *Clivia* cæduam vulgò *Oppenbarv* insedit. Cuius adventu *Adolphus* celsissimi animi Princeps, minimè territus victoriam in celeritate positam ratus, totâ nocte arma, quæ ad confli-gendum vsui forent, præparat. Illucescente cæ-

lo Tribunos, Centuriones, Præfectos, milites omnes tam sacris quàm profanis munitos armis consuetæ militiæ ritu, unà cum *Fratre THEODORICO, FRIDERICO & Morfano Comite* in ordines aciei que formam (Hoste vix sentiente) instruit. Et quia *auctoritas Principi ad dicendum rudi pro facundia est*, suos ad constanter fortitèrque agendum, potenter animat, monens ne ut galeati lepores, animum in lingua, & in pedibus fiduciam, sed in lacertis ponerent. Neq; segnior **WILHELMVS** incredibili celeritate legiones educit, pugnandi copiam numerosis suis copijs facit; telumque in hostem prior mittit, **MARGARITA** sorore è turri cygnea anxiam prælium inspectante. Pugnatum horis aliquot, Marte planè dubio, donec *Clivij* numero inferiores cedere visi sunt, quos inter glandium & telorum imbres (nomine **DEI** invocato) nil metuens **ADOLPHVS** ut pede pes, viròque vir staret monuit; & *Wesaliensium* opportunis auxilijs firmatus, aciem eò usque restituit, donec *Wesalijs* pugnandi copia fieret, qui pro *insitâ suâ generosâ indole* hostem iustâ horâ aggressi, Leoninâ ferociâ certantes, victoriâ potiti sunt, & *spolijs immortalique nominis sui gloria divites, ovantes Wesaliam* sunt reversi. Eo in prælio

prælio 7. Iulij capti *Princeps* **GUILIELMVS Montium**
Dux, bellifax & auctor; **REINHOLDVS WILHEL-**
MI Geldria & Iulia Ducis Frater; *Comites quatuor*;
Nobiles sexcenti in potestatem *Victorum* redacti;
equorū duo facile millia sub hasta vendita, *hostiū ve-*
rò tormenta, impedimenta capta universa. Ceteris fu-
 gatis **ADOLPHVS** gratulationibus suorum con-
 fertim oppressus, communis benevolentia officia,
 non hilariùs quàm modestiùs admisit, *suâ cuique*
laboris operæque laude, in tantis tam dubiæ & la-
 boriosæ pugnae molestijs assignatâ, & pro suâ in
Deum veneratione festos ignes aliâmq; publicæ
 lætitiæ significationē fieri antè vetuit, quàm **DEO**
præcipuo **VICTORIÆ** Auctori, in summa æde
postridie esset litatum. Sacri *Ceremoniâ peractâ*, tem-
 pli turris, sub noctem, accensis innumeris pro-
 pè laternis ignibusque, vel ex ipsa *Batavia* ar-
 dere visa. *Vrbs totâ facibus, piceatîsque dolijs*
 luxit, tum machinæ, tympana, tubæ, semel ite-
 rùm tertiùmque sonuere. Spectaculum verò fu-
 it longè pulcherrimum *Corona perpetuis collucens*
ignibus, quam **ADOLPHVS** hastis stramine, faci-
 busque prefixis à milite iusserat confertim per
 murorū vicinorūmq; collium orbem stipa-
 ri incendi que intermicantibus quoque fistula-

rum flammulis, quæ eminus stellarum subito fulgentium, evanescentiumque speciem referebant Erepta interea Hosti *signa summâ Clivensium in ade DEO exercituum* oblata suspensaque sunt; & *Ambrosiano Hymno festivè decantato*, capta quies est. A ludicris autem ad seria ADOLPHVS digressus victoriâque vtendum ratus a WILHELMO *Montensium Duce*, præter *Cæsaris Insule, Zinzigij, Reomagi renuntiationem, teloniorum etiam ad Ruram & Rhenum subditis suis perpetuam plenâq; immunitatem* extorsit; REINHOLDVVS *Gelder Embricam cum adiacentibus Insulis Limarsie, Hetterie Dominijs, Lytri loco solvcre coactus est.* IOANNES *Hinsbergius Gennepæ medietatem, SIMON Salmensis Ravensteinium ADOLPHO cedere compulsus*, reliquisque captivis multa æris summa imperata fuit. Quo belli nervo auctus, iusta piâque arma A. 1403. in ADOLPHVM WILHELMII *primi Montium Ducis Filium* movit, qui orbe & cælo iure indignantibus Parentem WILHELMVM *Novimontiâ in arce captum probrosè detinebat.* WILHELMVM præsidiariorum cæde, arce expugnatâ in libertatem asseruit. Quâ de victoriâ congratulationes non admisit, *quod luctuosum duceret Christianos, ac vel maximè suos vincere.*

A. 1408

A. 1408. unà cum ALBERTO Comite Holl. n. die 22. septimanis GORCOMIVM obsessum imperata facere coëgit. año in sequente Leodiensium Praesuli auxilio fuit, Comitèmq; Solmaum ab OTTONE de Hoya Monast. Episcopo iniquo carcere Steinfurti inclusum vinculis exemit; Ottensteinniam arcem HOYA fugato, obsidione liberavit; & Delbrugios populos robore feroces auxiliisque alienis superbos varijs incursionibus fractos, leges Principis sui accipere compulit. Castra quoq; Dynastarum de Ghemen, Bredenfort naturâ, manu, presidioq; firma expugnavit, Soceròque IOANNI Burgundo contra Galliarum Regem ita feliciter fortiterque armis sociatis astitit, ut gestarum eius gloriâ captus Imperator SIGISMUNDVS A. C. 1471. 3. May, in celebri Constantiensi Concilio primum CLIVIÆ DUCEM solemnè ritu creârit; quem dum unà cum Imperij Proceribus epulo Casare Principibusque digno exciperet, Casar modesto eius familiarique viso vestitu rogat e. cum lautiori in fortuna lautiori veste non uteretur, non aliam causam dedit, quàm se a teneris edoctum virtutem, non vestitum militem virumque bonum facere. Ecquem ergo, urget Casar, tu militem censes; illum qui non tam ante periculum velox, quàm in eodem, inquit, intrepidus est. Responso delectatus Imperator

instat, *Et quem virum bonum estimaret; illum subdit Dux, qui se se & alios rectè à ratione iustèque gubernat; ac malle bubulcum se, quàm principem agere, si subditis ex ratione & iustitia, non posset assistere.* Ea itaque prudentiæ significatione SIGISMUNDO Imperiòque perquam charus, Cliviam suam incredibili subditorum sensu & applausu repetijt, pro iucundo introitu Nobilitati, Urbibus, Ecclesiasticis, ut munificus pater indulta, immunitates, privilegiæque concedens, ab Heimericio calamo, de Clivia optimè merito sigillatim expressa. Ego ad opera eius quæ Politica, quæ Ecclesiastica propero. Politica sunt turrium altæ Clivensis Cygneæ, Schwannenthurni dictæ; & alterius, in qua ducatus cimelia custodiuntur, monumenta. Arcium quoque Gritheusen, Huissen, Zevenaër, Isselburg, Wesell, Dingslaken, Rhurobrt, Orsarv, Winnendal, Burich, Vdeheim, Scraveler, Sonsbeck, Keruenheim, Altenau, Wertheim, operosas substructiones suis impendijs (non ex provincialium sudore sanguinèque) exstruxit. Vdenheimum A. C. 1414. Cranenburgum A. 1417. & annis insequentibus Scherrembecam, Isselburgum, muris, turribus, vallis, fossis cinxit, & patriam universam terreis Loricis seu aggeribus, vulgò Landicken, circumscripsit; In limitaneis

mitaneis verò oris Receptibus, *Rodentis Warten* (vt vocant) firmavit.

In *Sacris* meritò recensentur *Monasterium Regularium* prope *Ringelbergam* A. 1438. in *Valle pacis* constitutum; nunc RR. Patrum *Crucigerorum*, quorum solerti curâ triginta annorum *Germanie bellis*, Dei beneficio intactum, integrumq; etiamnum perseverat. In censum quoq; veniunt in vniverfis ferè *Clivia* vrbibus pauperularum sororum *Monialiũ*, nec non pro emeritis aule Ministris erecta *Domicilia*. Accedit plurimorum facellorum in *Parochiales* eius liberalitate celebratâ mutatio: potissimum *Zephelicensis Collegiata*, *Eugenij 4. Pontificis Romani consensu* A. 1436. ad *Crannenburgensem* (*Thaumaturgâ* *Cruce* celebrem *Ecclesiam*) translatio.

Coronidis loco addenda (ad *Wesaliam* belli iniurijs *Rhenique alluvionibus* patrũ ferme memoriâ excisa) fundata *Carthusia Gravia*, Sanctos nunc translata, ad quam erigendam *Dux Adolphus* cum laterum, calcis, lignorumque copiosam vim coacervâisset, *Consiliarijs* propositi ignaris, ac illo *Cassiano* cui bono rogantibus, se parasitorum, lenonum, adulterorum, omnisque generis impostorum (non sine panico interrogantium metu) carcerem ergastulis distinctum

distinctum, ibidem conditurum respondit: Hos
 verò postmodum Carthusianorum cellulas apta-
 ri conspiciatos & ingentes eos sumptus, *Princi-
 pi Patriæque* nihil, aut parum emolumentum alla-
 turos, Adolpho regerentes sapientissimâ hâc
 voce, ora ipsorum obturavit: *Si vos ô amici panum,
 aut carniû micas pauperibus, spe mercedis à DEO
 consequenda promptè largimini, an non ego iure longè
 potiori ad alendas sanctas Religiosorum animas hîc
 successivè perpetuò habitaturas pro me, meis ac du-
 catu hoc assiduè apud DEVM interpellaturas ista
 conferam? maximè cum non tam accipientibus
 quàm dantibus eleemosyna profit. Cui piissimè
 Ducis Voci, cum præter ruborem non esset quod
 reponerent, acquievêre. Ex quibus videt, qui
 non videt, ADOLPHVM summæ religionis, pruden-
 tiæ, fortitudinis, clementiæ, temperantiæ, can-
 doris Germanici Ducè (imitatione dignissimum) expul-
 sisse, idèog, cane peius & angue verlipelles, vafros,
 bilingues, pseudopoliticos, qui in simulationis
 & dissimulationis puncto, fortunâ & fato pruden-
 tiæ suæ medullam constituunt; fugiebat ac de-
 testabatur. Hinc fides eius apud DEVM & ho-
 mines nunquam dubia, semper certa, semper infra-
 cta, semper integra, ut nudo suo dicto, omnia posset
 apud*

apud omnes, plusque verbis eius, quam aliorum signatis litteris, tribueretur; quod vulgares illi Cliviacâ Dialecto, per Germaniam sparsi, monumentoque eius affixi Rhythmi testantur:

Sein Ne n was n gerechtig;	Ein Prinz aller Prinzen Spigl!
Sein Jha was Jha vollmechtig.	Sein werth das war sein Sigl.
Er war seins worths gedechtig;	Seines Wuths gar unverzagt
Sein Munde sein grund einrechtig.	Wer hat ihn aufm Feld geigt?

Ementis igitur longioris ævi cursu, ætatis anno scilicet 77. Imperij 50. arthritide laborans, tabulis testamentarijs confectis, quibus præcipue cavit ut Principes filij, assignatâ a se portione contenti, lites familiarum pestes, extremè fugerent. Quibus ritè constitutis, animo excelso mundana omnia despiciens, quantâ potuit virium contentione se in nobilissimis virtutum excellarum actibus liberè exporrecto in *DEVM* pectore explicuit, sæpius altum suspirare auditus: *Mi IESV, quando venies? mi IESV fac ut amem te ita, sicut dignum est te à me amari!* Inde ad *Matrem IESV* (cuius dulcissimo nomini insignitè erat devotus) conversus frequenter illud ingeminabat, *Monstra te esse Matrem, Iter para tutum!* quo fine Helmichio Gadesdunchano Priore evocato, totius vitæ maculas animosâ confessione

Y

fessione

fessione deterfit; ac pridie ut dignè *divino se* PAV-
 BVLO reficeret, jeiunium sibi indixit. Quo ipsa
 Teclæ deficiente indice vitæ pullu (pijsimâ
 eius Coniuge MARIA, Filijs, ARNOLDO Herrenba-
 uio Priore Carthusiano astantibus) à Confessario
 pastus, *mi dulcissime* (inquit) IESV, ecce cum
 Magdalena pœnitente peccata mea gravia deploro; &
 cum eadem ad sacros tuos pedes abiectus veniam de-
 misse postulo. *Eo in voto extremis doloribus obrutus*
suspirando IESVM & MARIAM, DIXIT,
& VIXIT, Septembris 19. A. C. 1443. In Gra-
 niensi à se fundatâ Carthusiâ, Coniugis Principum ac
 Patrie incredibili luctu depositus, quem à Iulio
 vate his versibus depictum lego:

MAIORVM titulos primus transgressus ADOLPHVS
 Illustris meruit nomen habere Ducis,
 Caussa quod & bellis gestis clarissimuseffet;
 Et sancta toto notus in orbe fide.

XXIV.

IN Ducatu Montium SIGEBERGÆS, IOANNET-
 TI Pueri & Martyris, à perfidis Iudæis odio
 CHRISTI eiusque sanctæ Legis occisi: ita nemo
 vel citò, vel serò nimis calum ingreditur. *Ex Fast.*
Gelen.

XXV

XXV.

HEISTERBACI venerabilis CÆSARII Prioris, viri reconditæ sanctitatis, & doctrinæ, quâ mirè asceterium illud nobilitavit. Sordebant huic iam diu omnia humana, & nauseabat mortalia; *solum Sciens Christum & hunc Crucifixum.*
Ex Mart. SS. eius Abbat.

XXVII.

ESSENDIÆ Sanctorum COSMÆ & DAMIAMI Martyrum, quorum insignes aliquot Reliquie istic quiescunt, Victoribus superi trophaum posuerunt. Ex Fast. Gelen.

XXVII.

NEOBURGI, DVSELDORPII, & reliquis per Juliam, Soc: IESV Collegijs, ultimum Officium annuè præstatur serenissimæ MAGDALENÆ Bavaria Ducissæ; serenissimi WOLFFGANGI WILHELMIGloriosæ memoriæ, Comitæ Palatini Ducis Bavaria, Julia &c. lectissimæ Coniugi. Erat Heroïna MAGDALENA, WILHELMI Boij eius nominis V. & serenissimæ RENATÆ Lotbaringie Ducissæ filia; sui contemptu, præcipuè vero charitatis æstu in DEVM pupillos, pauperes, ægros,

Y 2

admirando

admiranda Priores victu, vestitu, pecuniâ ma-
 nu effusâ: posteriores pharmacis à se præparatis
 (indulgentissimæ matris instar) fovebat, alijs
 benigna, sibi dura; utpote solita corpus suum
 cilicio reticulóque nodoso aureâ sub veste affli-
 gere, flagris cædere, somnum humi capere, in-
 ter preces, integris diebus sine cibo subsistere,
 jeiunia legibus Christianis imperata, vel ab an-
 no ætatis duodecimo ad decretoriam exitûs di-
 em usque, servare. Optabat illa ætatis florem non
 mundo, sed templis, sed aris, sed DEO in mo-
 nasterio consecrare; nisi votis *Serenissimi Pa-*
rentes, conscientia arbitri, & speratum infinitarum, per
tot nobiles, amplissimâsq; Provincias (etiam in quin-
que, divinâ benignitate Nepotibus) iam firmatum
 animarum lucrum, obstitissent. Amburbales,
 immo & remotas, ad quinque etiam Germani-
 ca Milliarum asperas peregrinationes, pro *seren-*
nissimi Coniugis, Principis dilectissimi, publicâque or-
 thodoxorum salute, *non semel pedes, gravissimè fa-*
tigata, suscepit: porrò binis quotidie sacris, Do-
 minicisque diebus, *Divinis,* etiam prolixissimis,
 maximo pietatis gustu intererat, *AMORI suo*
sub PANE latenti coniunctissima, ut apud eundem
 precibus reos flammis purgantibus eximeret;
 dicere

dicere solita, vt quam opem vivi mortuis ferimus, eam & nos ipsos olim sensuros. Horam quotidie meditationi, & conscientię examini- bus impendebat; & cum quinque linguas *Latinam* in primis calleret, Horas Canonicas, Cursum *augustissime Regine* cęli, preces iaculatorias, rosaria, alięque pietatis Christianę Exercitia, Deo quot diebus obtulit. Cum verò præcipuè *Divorum cultu* teneretur, inter reliquos *S. Patriarcham* IGNATIVM, ita impensè coluit, ut eius *pervigilium* ieiunio, *Festum* quotannis sacrâ SYNAXI sumptâ, ingenti pietatis sensu celebraret, asserens, *eius*, lociorumque operâ, hac tempestate religionem Catholicam, contra sectarios, alięque æmulorum insidias, potissimùm conservatam esse: Hinc ipsius, aliorumque Sanctorũ templa sacrilegè ab Acatholicis, violata restituit, altaria nudata vestivit, & pro decoro sacrificiorum, manibus suis confecta indumenta, pretio & opere visenda submitit. Hæresim animarum capitalem pestem ita piâ suâ eruditione confixit, vt vel ipsi Acatholicorum eruditissimi faterentur eam ingenio, quinque linguarum, ac vel maximè Latinę insigni peritiâ certare, & viris invidiam facere potuisse. Fortè

non obscuri sanguinis Nominisque *Dynasta* familiari in menlâ *Purgatorium Cleri Paclolum*; *EV-CHARISTIAM Catholicorum crustum* potiùs, quàm *Christum* indigitabat: subridens ad ea, *Quin im- mo S. D. Magdalena* ait: sic *Tagum Ministellorum vestrorum profanas confessionum exceptiones aurife- ras*; & *cœnam Calvinistarum purum Frustum, at Luthe- ranorum azymũ gutturis Crustũ* dixerimus. quo Sa- liari ioco, *Dynastæ* in Catholicos trivialis sarcas- mus confixus est. Ac licet nullâ re sic, quàm quæ- stionibus de dubijs fidei controversis, movendis enodandisque caperetur; apud eos tamen, in quibus nulla conversionis spes fructusque afful- geret, ijs supersedebatur, illos (ut aiebat) in bo- nâ fide relinquendos, ne fidei veritate agnitâ, neq; tamen assumptâ, graviùs inde olim vapularent. Quibus sanctis in laboribus (Cælo ita volente) annuo ferè morbo exercita, ad novissimum illud æternitatis negotium, sese comparans, religio- sis studijs ardens, nullos, nisi de *DEO* sermo- nes admittebat, id in primis curæ habens, ut supremis litteris, *serenissimo suo Duci Coningi, Duf- seldorpj* agenti dilectissimum suum præcipuè prin- cipem, *Religionem* (& bono fidei) *Societatem IESV* studiose commendaret. Inde quod reliquum
erat

erat vitæ, exquisitissimis cum *Christo Crucifixo* ac *Virgine Matre* colloquijs dedit; neque unquam supremo vitæ tempore confessorium suum abesse permisit, duo quædam ipsi seriò imponens. Primum erat, ut Catholicæ fidei professionem, quam jam pridem Latinè, suismet manibus pergamenò inscripserat, à morte, è collo (qui in paucis est Religionis ardor) sibi suspendi curaret, ut Romanæ Ecclesiæ viva, & defuncta, se devotissimam filiam profiteretur. Deinde alterum fuit, vt funeris pompâ, laudibus encomijsque neglectis, silenter, inter Cleri, piórûmque vota ac preces *intemplo Beatissimæ VIRGINIS & Societatis IESV*, cuius dum vixit unicè studiosa fuisset, deponeretur. Hisce ordinatis mortem impendere sentiens, studuit, ut *serenissimum unicumque Principem Filium PHILIPPVM GVILIELMVM ad DEI serenissimi Domini Parentis Ducis, Ecclesiæque Catholicæ ardentem, verâque fidei observantiam supremis vocibus inflammaret magno verborum pondere seriò monens ut mortem potius, quàm vllum lethale peccatû admitteret, immo vel umbram eius sollicitè fugeret; Misericordia Reginam MARIAM, pleno affectu, loco Matris se infinites præstantioris, in terris adscisceret.* quo in dicto

eto

cto, tenerrimo Matris sensu eundem postremum complexa, inter astantium effusas lacrymas mortuali dextrâ, ultimâ benedictione, extremoque valedatis dimisit. Inde extremis Sacramentis ritè iuxta morem Ecclesiæ, pièque munita, tota in CHRISTE IESU de Cruce pendentis Imagine contemplan-dâ herens, sacerdoti illum interea Ecclesiæ ver-ficulum *Esto nobis Domine turris fortitudinis*, altâ voce oranti, animosè (â facie inimici) respondens, animam inter egregias spei, & arcani gaudiij significationes, sanctissimè expiravit, anno post servatoris adventum M. DC. XXVIII. Magnum sanè MAGDALENA ex Heroicis suis virtutibus nomen reliquit, ob Religionem in primis Catholicam per Provincias suas instauratam, erectam et confirmatam. Ea sanè totius morienti astantis aule vox erat, nunquam sese mortalium quemquam equè piè & religiosè de statione vitæ migrantem vidisse; vt proinde eam Heroinam prisca virtutis, Nepotum ac Familie sidus; alterâmq; orbis Juditham (de quâ non esset qui loqueretur verbum malum) dicerent, ideò breve, hoc eius tumulo Elogium, donec â gratâ posteritate iusto volûine celebretur, inscribã.

Sunt

GENVS, & VIRTVS, ARS, MORS TUA GLORIA: de Te
Nemo malum Verbum, qui loqueretur erat. In

SEPTEMBER.

177

In Religioſorum Patrum Carthuſianorum domicilijs *Cantavij* in *Julia*, *Sanctis* in *Clivia*, Reliquiarum cultus, & anniverſarius dies Beatorum *IACOBI* de *Viniaco*, & *IOANNIS* *Cornerij*, gratiâ curationum à morte notiſſimi. Prior quovis in opere, loco, aut tempore nihil habebat ſuavius, quàm de **DEO** cogitare; nec rarò ſupra naturæ humanæ vim, ipſa corporis moles raptum in ecſtaſin animum ſequebatur, & ſublimis pendeſcit in aëre, adeò ſtupente ſenſu, ut nihil ſentiret, nec membra inflecteret: *Vir planè divinus* tantum quæ ſuſum ſunt, ſapiens. *Ex Mart. Caniſij.*

OCTOBER.

Die III.

RONEBURGI in *Montium Ducatu* feſtivitàs *Sanctorum EWALDORVM* *Albi* & *Nigri* (à capillis ſic indigatorum) qui huius *Regionis*, *Veteriſque Saxonie* quondam *Apoſtoli*, *Lara* in *Dioceſi Monaſterienſi* precibus ſuis fontem, & ſalutiferas in hominum uſus aquas eduxerunt: ac *fuſo pro Chriſto ſanguine*, *Comitatum* **MARCANVM** *conſecrârunt*. **CORPORA** eorundem *intempèſtâ nocte* cuidam **TYLMONI** ex nobiſſimo

L

liſſimo